

7. Organizacije povezane s arhivima – navodi adrese ustanova poput Saveza arhivista Francuske, MAV-a, École nationale des chartes, École nationale du patrimoine, te pojedinih fakulteta na kojima se predaje arhivistika.

Kazalo je sastavljeno iz 2 dijela, prema nazivima komuna te prema nazivima organizacija.

Rajka Bućin

Rapport du directeur des Archives de France sur l'activité des services d'archives publics en 1997, Direction des Archives de France, Paris 1998, 135 str.

Izvešće ravnatelja Arhiva Francuske, Philippea Bélavala, o aktivnostima javnih arhivskih službi u 1997. god. – sačinjeno uz pomoć odgovornih osoba iz Arhivske direkcije Francuske, Nacionalnog arhiva, te departmanskih arhiva – prikazuje sve najznačajnije odrednice djelovanja tih službi tijekom navedene godine. Izvešće slijedi ustroj javnih arhivskih službi u Francuskoj, zasebno prikazuje djelatnost Arhivske direkcije Francuske, Nacionalnog arhiva, departmanskih arhiva, komunalnih arhiva, regionalnih i drugih arhiva, te na kraju daje zbirni statistički pregled uvrštenih podataka.

Poglavlje o Arhivskoj direkciji Francuske daje prikaz proračuna, a zatim podatke o broju zaposlenih, pregled promjena zakona i drugih propisa, pregled djelatnosti pojedinih službi i međunarodne suradnje.

Proračun koji je u 1997. god. iznosio 61,50 milijuna franaka, a zbog gospodarskih je razloga bio manji od traženog, razložen je po stavkama prema pojedinim djelatnostima. Zaposlenici koje evidentira Direkcija djelatnici su središnjih službi – Nacionalnog arhiva na 6 postojećih lokacija, te oni koji su raspoređeni na rukovodeća mjesta u departmanskim arhivima – što ukupno broji 814 osoba. Djelatnost službi Direkcije obuhvatila je inspekcijske posjete arhivima, kontrolu obavijesnih pomagala, organizaciju predavanja, radnih grupa, savjetovanja i sl. vezanih uz primjenu novih propisa, te uz odabiranje i preuzimanje gradiva, razradu projekta ISO standarda za aktivno i poluaktivno gradivo, organizaciju rada na priručniku za izradu obavijesnih pomagala i redakciju priručnika za informatizaciju arhivskih službi, zatim pojedine tematske zadatke gdje je Direkcija imala poticajnu ili koordinacijsku ulogu – u sferi derogiranja propisa o korištenju gradiva, informatizacije, evidentiranja arhitektonskog i fotografskog gradiva, obrazovanja arhivskih djelatnika i dr. Direkcija se zalaže za davanje dozvola za korištenje gradiva kojemu zakonski rokovi o ograničenju dostupnosti još nisu prošli i na tome inzistira, pogotovo s obzirom na trend demokratizacije arhiva. Također, pod pokroviteljstvom Direkcije radi se na prevođe-

nju priručnika *La pratique archivistique française* na engleski jezik, čime će informacije o francuskoj arhivističkoj praksi postati dostupnije široj arhivističkoj zajednici. Međunarodna djelatnost Direkcije uključuje obrazovanje stranih arhivista, arhivističke ekspertize u međunarodnim tijelima, posebice u MAV-u i bilateralnu suradnju s pojedinim zemljama.

Za Nacionalni arhiv Francuske dat je brojčani pregled osoblja, radova na osuvremenjivanju zgrada, informatizacije, poslova u svezi s kontrolom registratura, brojčani pregled količina preuzetog i izlučenog gradiva, pregled količina, uvjeta i poduzetih mjera u fizičkom čuvanju gradiva, pregled znanstvene i kulturne djelatnosti, brojčani pregled korištenja gradiva, podaci o održanim izložbama.

Na 6 lokacija Nacionalnog arhiva – Povijesnom centru (*Centre historique des Archives nationales*), Centru za suvremeno arh. gradivo (*Centre des archives contemporaines*), Centru za prekomorsko arh. gradivo (*Centre des archives d'outre mer*), Centru za gospodarsko arhivsko gradivo (*Centre des archives du monde du travail*), Nacionalnom centru za mikrofilm (*Centre national des microfilms*), te Kući spomena na Petu Republiku (*Maison de la mémoire de la Ve République*), gdje radi ukupno 427 osoba, tijekom 1997. god. sređeno je i opisano 7008 d/m konvencionalnog gradiva, 11 809 jedinica slikovnog, zvučnog i audiovizualnog gradiva (fotografije, audio kasete, planovi, nacrti, grafike i sl.), te 697 jedinica elektroničkog gradiva, bilo je 14 706 čitača, od čega gotovo 2/3 znanstvenika, riješeno je 10 374 pisanih upita, održano je 17 izložaba, te mnoštvo drugih aktivnosti. Proporcionalno je najveći porast broja čitača, 244,3% u odnosu na prethodnu godinu, imao Centar za gospodarsko arhivsko gradivo. U njemu se prikuplja gradivo s područja radničkog pokreta, sindikalnog rada, poduzetništva, vjere, političkih stranaka, raznih saveza i društava i sl., a odnedavno i arhitektonskih ureda.

U 100 departmanskim arhiva, što ne uključuje i 3 (inače također obrađena) arhiva zavisnih teritorija Francuske, radilo je 2545 osoba od kojih su 328 osoba zapravo djelatnici Ministarstva kulture, koji predstavljaju vezu između samouprave departmana i središnje kontrole koju provodi država. U prosjeku je u departmanskim arhivima bilo zaposleno 25 osoba. Na obrazovanje zaposlenih utrošeno je 11 018 dana, najviše iz arhivistike, informatike i uredskog poslovanja, a potom iz općih znanja (povijest umjetnosti, organizacija radnog vremena, pismeno i usmeno izražavanje, institucije, Europa), iz specijalističkih područja (fotografije, uvez, restauracija i sl.) i dr. Od ukupnog broja arhiva tek 12 službi nije raspolagalo namjenskim informacijskim programima, a 70 je imalo na raspolaganju jednu ili više baza podataka. Departmanski arhivi obavili su 1110 kontrolnih registraturnih pregleda, te 2047 inspekcij-skih posjeta komunalnim arhivima, preuzeli su 46 643 d/m gradiva, izlučili ili predali 20 109 d/m (izlučivanje u svim, pa i u departmanskim arhivima pokazuje kroz niz posljednjih godina liniju pada), tako da je sveukupno povećanje gradiva u 1997.

god. iznosilo 26 535 d/m, broj izrađenih obavijesnih pomagala iskazan je po broju kartica ili stranica (106 309 ručno izrađenih kartica, 331 420 kompjuterski izrađenih kartica, te 65 149 stranica), tiskano je 25 obavijesnih pomagala, evidentiran je broj od 165 798 čitača, riješeno je 3 219 813 raznih usmenih upita, te 71 638 pisanih upita. Edukativna djelatnost arhiva za publiku školskog uzrasta obuhvatila je 578 sati nastave, 45 997 posjetitelja, 94 izložbe, a mimo toga održano je još 137 izložaba, te drugih aktivnosti u sferi kulturne i znanstvene djelatnosti arhiva i međunarodne suradnje.

Slično je obrađena i mreža komunalnih (općinskih) arhiva, gdje su od 374 arhiva uvršteni podaci za njih 315, u kojima je radilo 1129 osoba, dakle oko 3,5 osobe po arhivu. Korisnici ovih arhiva su u podjednakim postocima genealoški istraživači, znanstvenici, službenici javnih službi te ostali. Prikazani su statistički podaci po istim parametrima kao za gornje arhive, a tako je obrađena i posljednja kategorija – regionalni i ostali arhivi – s time da je obuhvaćeno 19 od 20 regionalnih arhiva, 18 nadbiskupskih i 1 prekomorski arhiv, 6 arhivskih službi bolničkih centara, te Služba za gospodarsko i financijsko arhivsko gradivo.

Na kraju se nalazi zajednička statistika za čitavo Izvješće, tj. sve obrađene arhive: zaposleno je bilo 4438 osoba, ukupni rast gradiva iznosio je 96 746 d/m, izlučeno je 40 840 d/m, raspoloživ prostor iznosio je 3681 dužni kilometar, od čega je bilo zauzeto 2752 km, obrađeno je ukupno 71 320 d/m fondova, ukupni broj čitača javnih arhiva Francuske iznosio je 280 331 osobu, usmenih upita bilo je 4 377 236, pisanih upita 145 964, zahtjeva za korištenjem gradiva ograničene dostupnosti 2713, održano je 395 izložaba!!!

Rajka Bućin

Pedro Gonzáles, Computerization of the Archivo General de Indias, Strategies and Results, Washington – Amsterdam 1999.

Council on Library and Information Resources iz Washingtona i *European Commission on Preservation and Access* (ECPA)¹ iz Amsterdama, objavili su 1999.

¹ ECPA (Europsko povjerenstvo za zaštitu i dostupnost) je formalno utemeljeno u ožujku 1994. godine kao neprofitna fondacija za unapređenje, razvoj i podršku suradnje između arhiva, knjižnica i srodnih organizacija u Europi, kako bi se osigurala zaštita publiciranih i dokumentarnih zapisa svih formata te osigurala bolja dostupnost kulturne i intelektualne baštine. Adresa ECPA je: P.O.Box 19121, 1000 GC Amsterdam, The Netherlands, telefon +31 20 5510 839, fax +31 20 6204 941, E-mail je ECPA@BUREAU.KNAW.NL, a Internet adresa je <http://www.know.nl/ecpa>.